

מיכל ביבר – "במקרה מצאתי"

עבודותיה החדשות של מיכל ביבר מעלות תהיות על כוחו של המקרה ביצירה והאם מה שנראה כמקרה הוא אכן כזה.

בעקבות קושי בקורס במסגרת לימודי תרבות באוניברסיטה ובעצתו של המרצה, שהמליץ לה להגיב לדימויים חזותיים שנלוו לטקסט שחולק בהרצאות, היא מתחילה לצייר על הדימויים תוך זיקה רעיונית לנושא. לאט לאט היא מתחילה להגיב באופן חופשי לדימויים ללא מחויבות לנושא הנתון.

זה מוביל אותה לשלב נוסף: לקחת בדים, לשפוך עליהם צבע ולתת ליד המקרה לפעול. נוצרים כתמים מקריים כשלעיתים מבליחים רמזים לדימויים כשביבר בוחרת לתת להם ביטוי. התפנית הזאת הפתיעה את מי שהכיר את יצירתה עד כה, שהתאפיינה בציור ריאליסטי מתוך התבוננות, שמופנמים בו ערכי הציור הקלאסיים.

יתכן שביבר הרגישה שלהיות כבולה לציור על פי דימוי מהתבוננות טומן בחובו צמצום של מרחב הפעולה והחופש אמנותי. יתכן ותוצאת הקורס היה, למעשה, תהליך שהבשיל כבר קודם, והוא שימש רק כקטליזטור לעתיד לקרות בלאו הכי.

מבט בעבודותיה המוקדמות עם סיום לימודיה בבצלאל מגלה דמיון לסדרת העבודות החדשות המוצגות בתערוכה מבחינת הכתם החופשי והצבעוניות העזה. הקשר הזה מאיר שוב, שביצירה של אמן מתרחשים תהליכים מחזוריים של הלוך ושוב ושגם כעבור שנים רבות, על ההתפתחות, המעברים והשינויים שבהן, עדיין נותרים מרכיבים בסיסיים בכתב היד הציורי היוצרים שפה אישית שניתן לזהותה.

הספונטניות והחופש בעבודות החדשות מסמנות רעננות במובן של תשוקת העשייה, למרות שנוצרו מתוך אילוץ חיצוני. ניתן להקביל זאת לכתוב במסכת סהנדרין ק"ה: "מתוך שלא לשמה בא לשמה". לטעמי, אמירה זו משמעותית ותואמת פעמים רבות גם לאופן תהליכי היצירה בכלל.

מיכל ביבר היא אמנית המחפשת כלי ביטוי מדויקים היחודיים לה בלי לפזול לרוחות אופנתיות. היא מרגישה שהיא זקוקה לעוגן הציור מתוך התבוננות, ויחד עם זאת היא אינה רוצה לאבד את החרות המתקיימת בציור מהדמיון שאינו כבול לדימוי.

יאיר שולביץ